

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: suport@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 315
din 10.11.2010**

Dosar nr.: 359/2010
Petiția nr.: 7771/30.09.2010
Petent: R L
Reclamat: -

Obiect: Încălcări ale drepturilor inculpatului în îndeplinirea actului de justiție de către magistrat.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petenților

I.1.1. R L loc,

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. -

II. Obiectul sesizării

2.1. Seziarea vizează din partea petentei o serie de abuzuri, îndeplinite de către judecători și procurori în timpul audierilor de martori, reconstituiri la fața locului și neacordarea prezumției de nevinovăției în procedura de judecare a fiului acestuia.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Plângerea, astfel cum este formulată, invocă o situație în care, fiul petentei B L este inculpat în Dosarul nr. 28.648/211/2009 aflat pe rolul Tribunalului Cluj. Petenta consideră că, judecătorul care a condamnat pe nedrept B L cât și cei care îl dețin în carceră în cadrul penitenciarului de maximă siguranță Gherla, au luat măsuri abuzive împotriva fiului ei, încălcându-i –se în opinia petentei o serie de drepturi prevăzute de lege (dreptul la apărare, neadministrarea de probe din partea procurorului, limitarea accesului apărătorilor la dosarul cauzei, nefinalizarea probelor ADN solicitată de partea acuzată, nepunerea sub acuzare a celorlanți participanți la tâlhărie).

IV. Procedura de citare

4.1. Prin adresa înregistrată cu nr. 8097.13.10.2010, a fost citată doamna R Luminița, pentru data de 02.11.2010, cu ridicarea excepției de necompetență materială a Consiliului, acesta neputându-se pronunța cu privire la înfăptuirea actului de justiție. Procedură legal îndeplinită

V. Susținerile părților

Susținerile petenților

5.1. Petenta susține că, actele de procedura penală folosite în instrumentarea cazului în speță de către procuror și judecător, contravin principiului dreptului la liberă apărare a inculpatului și încălcarea prezumției de nevinovăție până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești. Petenta invocă o serie de nereguli în modul de anchetare de către organele abilitate să cerceteze faptele săvârșite de fiul ei, aceștia cu rea credință, nefolosind o serie de probe ce pot în opinia petentei, prezuma nevinovăția inculpatului.

Susținerile părții reclamate

-

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1 În fapt, Colegiul reține că petiția așa cum a fost formulată de către petentă, relevă în opinia ei o serie de abuzuri ce contravin principiului dreptului

la apărare și de egalitate în drepturi în administrarea de probe în fața instanței de judecată.

6.2 Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G.nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

6.3. Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 828 din 16 februarie 2009 a reținut că în economia Ordonanței nr. 137/2000 dispozițiile articolului 2 care definesc formele de discriminare (n.n.), "sunt consecutive celor din articolul 1 alin. (3), care prevăd cine este subiectul obligației de a respecta principiul egalității între cetățeni - garantat de art. 1 alin. (2) în exercitarea drepturilor constituționale ale cetățenilor: "Orice persoană juridică sau fizică are obligația să respecte principiile egalității și nediscriminării". Din coroborarea aceluiași text (art. 1-2) rezultă obiectul discriminării: titularii drepturilor constituționale enumerate în special în art. 1 alin. (2), îngrădiți ori împiedicați în exercițiul lor. Așadar, în limitele atribuțiilor sale legale, CNCD este obligat să soluționeze orice plângere întemeiată pe dispozițiile art. 2 din O.G. nr. 137/2000 prin stabilirea existenței celor trei elemente sus menționate.

6.4. Din acest punct de vedere, Colegiul constată că petentul invocă vătămarea drepturilor sale, prin caracterul discriminatoriu al procedurilor desfășurate în fața organelor de cercetare penală. În esență, ipoteza generică de tratament diferit ia naștere prin nerespectarea procedurilor judiciare, cercetarea în stare de arest în comparație cu alte persoane, datorită originii etnice.

6.5. Așa cum a statuat în jurisprudența sa (i.e. Hotărârea CNCD nr. 2 din 03.05.2010) în considerarea incidenței obiectului petiției în câmpul de aplicare al O.G. nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este o „jurisdicție administrativă” ce presupune o procedură specială, administrativ-jurisdicțională, ce se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare. Actul de soluționare a unui conflict corelativ dispozițiilor O.G. nr. 137/2000, republicată, este emis de o autoritate administrativă investită, prin lege organică, cu atribuții de jurisdicție administrativă specială (C.N.C.D.) iar actul *per se*, este susceptibil de a fi atacat în contenciosul administrativ general, sub cenzura instanțelor judecătorești. Aceste aspecte sunt statuate de prevederile art. 16 (independența organului care emite actul), art. 20 (procedură specială),

art. 20 alin.6 (principiul contradictorialității și al dreptului la apărare), art. 20 alin.7 (obligativitatea motivării actului), art. 20 alin.9 (procedura de atac în fața instanței de contencios administrativ) din O.G. nr. 137/2000 republicată în temeiul Legii nr. 324/2006 (lege organică) pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000. De altfel, caracterul administrativ jurisdicțional al actelor adoptate de Colegiul CNCD a fost statuat în nenumărate rânduri de instanțele de contencios administrativ (între altele decizia civilă nr. 1960 din 15.05.2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție). Prin Decizia nr. 1.096 din 15 octombrie 2008 și ulterior Decizia nr. 444 din 31 martie 2009 și Decizia nr. 1470 din 10 noiembrie 2009, Curtea Constituțională a statuat că „CNCD este un organ administrativ cu atribuții jurisdicționale, care se bucură de independența necesară îndeplinirii actului administrativ-jurisdicțional și respectă prevederile constituționale cuprinse în art.124 privind înfăptuirea justiției și art.126 alin.(5), care interzice înființarea de instanțe extraordinare”.

6.6. Ca atare, se naște întrebarea legitimă, în ce măsură pe calea controlului jurisdicțional prevăzut de O.G. nr. 137/2000 republicată, C.N.C.D. poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul în soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești ori în actele dispuse de procuror în cursul cercetării penale.

6.7. Constituția României în art.1 alin.4 prevede că: „Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor-legislativă, executivă și judecătorească în cadrul democrației constituționale”. Art.125 alin. 1, alin.2. și alin.3 din Constituție statuează înfăptuirea justiției potrivit legii, dispunând că justiția este unică și imparțială, egală pentru toți iar judecătorii sunt independenți și se supun numai legii. Aceasta face ca în activitatea de judecată, judecătorii să nu poată fi supuși nici unei directive din partea puterii legislative sau executive.

6.8. Prin Decizia nr.322/2001, publicată în Monitorul Oficial nr.66/2002, Curtea Constituțională a reținut că: „În deplină concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, art.6 pct.1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (ratificată prin Legea nr.30 din 18 mai 1994) și alte tratate internaționale la care România este parte, Constituția României consacră în cap.VI, intitulat “Autoritatea judecătorească”, principiile organizării și înfăptuirii justiției în țara noastră. În conformitate cu aceste principii, în România justiția se înfăptuiește prin Curtea Supremă de Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege [art.125 alin.(1)], compuse din *judecători independenți care se supun numai legii* [art.123 alin.(2)]. ...În scopul garantării independenței... prin Constituție a fost instituit, ca o a treia componentă a autorității judecătorești, Consiliul Superior al Magistraturii, compus în exclusivitate din magistrați ..., care are ca principală funcție asigurarea inamovibilității, a independenței și a imparțialității judecătorilor ... prin puterea de decizie în ceea ce privește promovarea în funcție și transferarea judecătorilor, precum și prin rolul de consiliu de disciplină al judecătorilor. ...”

6.9 Astfel cum a reținut și Înalta Curte de Casație și Justiție, conform prevederilor art. 124 pct. 3 din Constituția României, coroborat cu prevederile art. 2 alin. (3) și art. 4 din legea nr. 303/2004 privind Statutul judecătorilor și procurorilor și cu art. 3 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor,

judecătorii sunt independenți, se supun numai legii, sunt imparțiali și sunt obligați ca, prin întreaga lor activitate, să asigure supremația legii, să respecte drepturile și libertățile persoanelor, precum și egalitatea lor în fața legii și să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu tuturor participanților la procedurile judiciare, indiferent de calitatea acestora (A se vedea Decizia penală nr. 189/2009 sau Decizia penală nr. 283/2009).

6.10. În condițiile art. 97 din legea nr. 303/2004 republicată *“orice persoană poate sesiza Consiliul Superior al Magistraturii în legătură cu activitatea sau conduita necorespunzătoare a judecătorilor și procurorilor, încălcarea obligațiilor profesionale în raporturile cu justițiabilii ori săvârșirea de către aceștia a unor abateri disciplinare. Astfel, C.S.M. îndeplinește rolul de instanță de judecată în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și procurorilor pentru faptele prevăzute în statut (art. 44 din legea nr. 317/2004)”*.

6.11. Având în vedere aceste considerente, a admite că CNCD are competența *raïone materiae* de a analiza aspecte ce derivă din procedurile desfășurate în fața organilor de cercetare penală sau a instanțelor de judecată, ar presupune, în primul rând, *“instituirea unei modalități complementare de control a actelor de urmărire penală sau a hotărârilor judecătorești, iar în al doilea rând, o substituie în prerogativele Consiliului Superior al Magistraturii, instanța în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorului și procurorului”*.

6.12. Nemulțumirile părților dintr-un proces cu referire la modul concret de soluționare a cauzei, respectiv a *“măsurilor dispuse în cursul cercetării penale trebuie să îmbrace forma căilor de atac, în limitele recunoscute de lege. Or, din acest punct de vedere, art. 97 alin.2 din legea nr. 303/2004 republicată prevede că exercitarea dreptului de a sesiza CSM nu poate pune în discuție soluțiile pronunțate prin hotărârile judecătorești, care sunt supuse căilor legale de atac”*. Însăși textul constituțional din art.129 statuează că *„Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii”*. Astfel, controlul legalității hotărârilor judecătorești este asigurat în cadrul sistemului căilor de atac.

6.13. În condițiile prevăzute de art. 275-278 din Codul de procedura penală, orice persoană poate face plângere împotriva măsurilor și actelor de urmărire penală, dacă prin acestea s-a adus o vătămare intereselor sale legitime. În cazul respingerii plângerii, persoana vătămată, precum și orice alte persoane ale căror interese legitime sunt vătămate pot face plângere, la judecătorul de la instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță.

6.14. Chiar dacă s-ar admite că CNCD nu ar exercita un control de legalitate al hotărârilor judecătorești ori a **măsurilor dispuse în cursul actelor de efectuare a urmăririi penale**, procedura ce decurge din declanșarea jurisdicției CNCD ar presupune, în ultimă instanță, adoptarea unui act administrativ-jurisdicțional ce vizează soluționarea unui conflict juridic dintre o persoană fizică și instanța de judecată ori parchetul de pe lângă instanță, în mod indisolubil legat de actul acesteia, hotărârea judecătorească ori măsura dispusă de procuror, ceea ce nu poate fi asimilat decât unui act de imixtiune în activitatea instanței. **Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că puterile publice nu pot adresa instrucțiuni instanțelor de judecată, în speță**

membrilor acestora în ceea ce privește exercițiul funcțiilor lor și nici să interzică executarea hotărârilor judecătorești pronunțate (vezi în acest sens hotărâre pronunțată în cauza Van de Hurk v. the Netherlands, 19 aprilie 1994, parag. 45, coroborat cu hotărârile pronunțate în cauzele Benthem v. the Netherlands, 23 October 1985, Series A no. 97, p. 17, para. 40; H. v. Belgium, 30 November 1987, Series A no. 127, p. 34, para. 50; and Belilos v. Switzerland, 29 April 1988, Series A no. 132, p. 29, para. 64).

6.15. Coroborând acest aspect fundamental incident petiției deduse soluționării, Colegiul este de opinie că, în speță, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, ca autoritate de stat, autonomă, nu se poate pronunța *sine qua non* asupra aspectelor corelative actului de justiție, ori cu privire la aspectele procedurale ale procesului civil sau penal.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. admite excepția necompetenței materiale a Consiliului potrivit prevederilor O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

2. Clasarea dosarului

3. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

4. O copie a hotărârii se va transmite părților

R L loc,

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC-Membru

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU – Membru

VLAȘ CLAUDIA – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.